

§ 5 Tertialrapport 2 för 2020

HÄ 2020/21

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 2 för 2020 med helårsprognos och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden begär hos kommunstyrelsen budgetjustering om 1,6 mnkr för kommunalt bostadsbidrag i enlighet med vad som redovisas i ärendet.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende maskiner och inventarier med 9,9 mnkr i enlighet med ärendet.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering om kapitalkostnader med 3,0 mnkr i enlighet med ärendet.
5. Nämnden ansöker om parkinvesteringsmedel om 2,6 mnkr för att slutföra projektet i Långsjöbadet i enlighet med ärendet.
6. Nämnden omprioriterar klimatinvesteringsmedel från Örby slottspark om 2,3 mnkr till färdigställandet av Långsjöbadet och återtar tidigare beviljad ansökan för Örby slottspark i enlighet med ärendet.
7. Nämnden ansöker om parkinvesteringsmedel om 0,2 mnkr för att slutföra projektet i parken Bergtorpskärret i enlighet med ärendet.
8. Nämnden fastställer omslutningsförändringar om 17,8 mnkr i enlighet med vad som redovisas i ärendet och anmäler detta till kommunstyrelsen.
9. Nämnden fastställer en omprioritering av parkinvesteringsmedel om 0,5 mnkr från projekt Lugnets plaskdamm till projekt Kerstin Hesselgrens park/Vippan.
10. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Efter budgetjusteringar redovisas ingen avvikelse mot budget. Förvaltningen bedömer att 11 av kommunfullmäktiges 12 mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden kommer att uppnås helt

under året och att ett mål kommer att uppnås delvis. Merparten av indikatorerna bedöms uppnås liksom nämndens mål.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Särskilt uttalande

Eva Fagerhem (S) anmälde ett särskilt uttalande.

"Hur den pågående pandemin påverkat vårt samhälle

Den pågående pandemin har påverkat vårt samhälle i grunden. Effekterna ser vi alla i vår egen närhet. En del av oss har själva varit sjuka, eller kanske har vi anhöriga som har drabbats. Vi påverkas alla av restriktionerna som begränsar våra liv och vårt samhälle. Därtill kommer de långsiktiga effekterna som uppstår till följd av en ekonomisk nedgång och en ökande arbetslöshet. Mer än något annat måste därför stadens arbete nu vara inriktat på att ge alla oss medborgare en ökad trygghet, och motverka oro och otrygghet i vår vardag.

Vi är skyldiga personalen ett stort tack

Pandemin, och dess effekter, visar tydligare än någonsin att vårt samhälle måste stå starkt tillsammans för att möta kriser och samhällsproblem. De som står i frontlinjen för att bygga detta starka samhälle är de anställda i vården, omsorgen och skolan. De, och många andra i stadens verksamheter, arbetar hårt för att vi ska ha fungerande samhälle även när utmaningarna är som störst.

Vi är dem alla ett stort tack skyldiga. De som jobbade för att välfärden skulle fungera väl under pandemins intensiva första månader bar med risk för eget liv och välmående upp de samhällsfunktioner som gör att äldre kunde känna trygghet, sjuka kunde få nödvändig behandling och unga gavs möjlighet att lära och utvecklas. De bidrog till normalitet i en situation som var allt annat än normal.

Det är av respekt för deras insatser, och för att samhället ska fungera bättre nästa gång vi utmanas, som vi också självkritiskt måste kunna konstatera att samhället inte var så starkt som vi alla borde kunna förvänta oss.

De som jobbade i omsorgen hade alltför dåliga förutsättningar

Trots att kommunerna har ett beredskapsansvar var lagren med skyddsutrustning tomma. Samtidigt som anställda uppmanades att stanna hemma om de var sjuka hade stadens borgerliga majoritet beslutat att avskaffa målsättningen om minskat antal timanställda

vilket resulterar i att allt fler står utan ekonomisk trygghet vid sjukdom. Många andra kommuner initierade snabbt kohort vård för att skydda brukare och personal, men i det borgerligt styrda Stockholm dröjde beslutet obegripligt länge.

Mer pengar hade behövts i välfärden ett år som detta

I stadens budget för äldreomsorgen finns år 2020 ett effektiviseringskrav på närmare 90 miljoner kronor. Det är bara att konstatera att dessa medel mer än någonsin hade behövts i välfärden ett år som detta. Under året har regering och riksdag beslutat om ökade resurser till välfärden. Trots att vi Socialdemokrater, och andra progressiva partier, tydlig har lyft frågan har stadshusets politiska majoritet vägrat att fördela ut dessa medel till några välfärdsverksamheter. Det innebär att stadsdelarnas ledningar har behövt administrera stora sparkrav på exempelvis förskola, äldreomsorg samt insatser för barn, kultur och fritid samtidigt som de har förväntats hantera pandemin och de kostnader som den för med sig. Vi behöver nu höja ambitionerna. Vi måste skapa fler trygga anställningar i omsorgen, ha bättre beredskap och öka anslagen till välfärden. Majoritetens sparkrav har istället begränsat stadens förmåga att möta de problem som uppstått under året.

Polisen uppmanar landets kommuner att arbeta mer förebyggande

När otryggheten ökar och vi ser ett historiskt högt antal skjutningar så uppmanar polisen landets kommuner att hindra nyrekrytering till kriminella gäng genom att jobba mer förebyggande. Polisen efterlyser insatser som stärker skolan, det sociala arbetet och verksamheter riktade mot barn och unga. Det faktum att den borgerliga majoriteten har prioriterat skattesänkningar framför högre ambitioner för detta arbete har nu ett pris. Så även i vår stadsdel. Det borde vara uppenbart, även för majoriteten, att vi nu behöver öka insatserna för det förebyggande arbetet för att begränsa rekryteringen till gängen.

Ungdomsarbetslösheten ökar men stadens majoritet är passiv

När krisen innebär att allt fler ställs utan arbete och egen försörjning förväntar vi oss att stadens politiska ledning ska agera. Redan innan krisen hade arbetslösheten ökat tydligt utan att initiativ hade tagits. Med krisen är ungdomsarbetslösheten i Stockholm nu fördubblad jämfört med för ett år sedan. Ändå har staden inte tagit några nya beslut för att öka ambitionerna för utbildning och arbetsmarknadspolitiska insatser. Som en följd av majoritetens passivitet och den ökande arbetslösheten ökar nu också behoven av försörjningsstöd i Stockholm. Detta är förstås en svår situation för alla enskilda som drabbas, men riskerar också leda till ökade kostnader för stadsdelsnämnderna och följande sparkrav på andra verksamheter i stadsdelarna. Det är inte läge att vänta och se. Staden behöver öka ambitionerna för jobb och utbildning. Vad

väntar den politiska majoriteten på?

Nämndens mål för 2020

När det gäller själva tertialrapporten för maj tom augusti så ska den redovisa hur och i vilken omfattning nämnden uppfyllt kommunfullmäktiges mål, det ekonomiska utfallet, samt en prognos över framtida utvecklingen under resten av året.

Det är viktigt att konstatera att det är just målen för den borgerliga politiken som skall utvärderas. Vi Socialdemokrater hade andra mål. Vi hade också ytterligare ekonomiska resurser att tillföra vilket genom vår politik skulle ha gett medborgarna i Hägersten-Älvsjö en högre kvalitet på de tjänster som stadsdelsnämnden skall tillhandahålla.

I tertialrapporten skriver förvaltningen att man inom ramen för tillgängliga resurser i huvudsak bedöms uppnå målen för verksamheterna och därför bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål för 2020.

**Nämndmål: Hägersten är ett tryggt och välskött stadsdelsområde att bo och vistas i
Parkskötsel**

Stadsdelsnämnden ska bidra till målet genom att arbeta för att Hägersten-Älvsjö ska kännas tryggt, med attraktiva och välskötta parker. En viktig del i trygghetsarbete är att skapa trygga stadsmiljöer. En utmaning som vi ser är en på entreprenad utlagd parkskötsel där nämnden fått kritik av revisorerna för att inte ha en tillräcklig intern kontroll för att följa upp och vidta åtgärder kring parkentreprenörens arbete. Nämndens förklaring har varit bristande resurser. Här behövs bättre uppföljning och åtgärder för att nämndmålet ska uppfyllas.

Nämndmål: Barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor för att nå sin fulla potential

Den historiskt låga satsningen på förskolan 2020 har inte gett möjligheter att minska barngrupperna och öka personaltätheten. Följden blir en verksamhet som i grunden tar mindre hänsyn till barns behov och gör verksamheten mindre attraktiv för personalen. Vi noterar att stadens mål om i genomsnitt 16 barn i barngrupperna inte nås fullt ut. Inte heller målet om i genomsnitt 4,9 barn per medarbetare nås då resultatet visar 5,4.

Nämndmål: Invånarna i stadsdelsområdet är självförsörjande och vägen till arbete är kort

Försörjningstagandet i stadsdelen fortsätter att öka, både vad gäller faktiskt antal hushåll och andelen bidragstagare i befolkningen. Nuvarande arbetsmarknadsläge gör att ytterligare ökning väntas. Det ökande antalet bidragshushåll har medfört en ökad

arbetsbelastning för socialsekreterarna på mottagningen och utredningsgruppen vilket lett till att det systematiska arbetet som krävs för att få ut personer i arbete och egen försörjning blivit fördröjt.

Nämndmål: Invånarna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv

Individ och familjeomsorgen visar ett underskott på 9,5 mnkr varav barn och ungdom står för 8,5 mnkr. Underskottet inom barn och ungdom beror på högre kostnader än budgeterat för främst jourhemsplaceringar samtidigt som antalet LVM-placeringarna ökat. Det faktum att ärendena i Sociala delegationen har blivit mycket mer komplexa och placeringarna blivit fler kan tolkas som att budgetramarna för barn och ungdom är för snåla.

Förvaltningen skriver att man under våren tillfälligt pausat förändringsarbetet gällande utförarverksamheten socialpsykiatri då det fanns behov av att fördjupa dialogen med träfflokaler och besökare. Detta arbete återupptas under september. Att dialogen med brukarna inte varit tillfredsställande i samband med det här förändringsarbetet har vi fått information om vid ett flertal tillfällen, till exempel vid ett nämndmöte i vintras men senast under sommaren i en dialog med brukare. Vi förutsätter därför att förvaltningen snarast lägger fokus på att förbättra den bristande dialogen.

Förvaltningen beskriver också att antalet avhysningar är för högt, varför man kommer att genomlysna detta på individnivå och utveckla insatserna utifrån detta. Stadsdelsnämnden ska i samarbete med socialnämnden fortsätta arbetet med att utöka Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet. Förvaltningen har fått en lägenhetsanvisning under 2020. Efterfrågan på insatsen i form av en bostad fortsätter att vara större än tillgången. Förvaltningen kommer under året att fortsätta bedriva ett intensivt arbete för att motverka hemlöshet genom såväl förebyggande åtgärder som nödvändiga insatser för enskilda. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en fortsatt prioriterad målgrupp då barn är i en särskilt utsatt situation. Samtidigt som förvaltningen bedriver ett intensivt arbete med att hitta boenden till utsatta grupper i stadsdelen fortsätter majoritetens omvandling av hyresrätter. Ytterligare 1200 hyresrätter i Stockholm kan komma att ombildas, bland annat i Västertorp. Detta försvårar förvaltningens arbete ytterligare.

KF:s mål, Stockholms invånare använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna är endast delvis uppfyllt

Målet är endast delvis uppfyllt. Värt att notera här är att förvaltningen bedömer att årsmålet inte kommer att nås gällande antal tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys."

Särskilt uttalande

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande.

"Det har nu gått fler månader sedan Coronapandemin på allvar bröt ut i Sverige. Tyvärr har vi kunnat se att många av de som drabbats av covid-19 har haft äldreomsorgsinsatser, vi har dessvärre också kunnat se hur den styrande majoriteten varit allt för långsamma med att agera med konkreta åtgärder för att minska smittspridningen inom äldreomsorgen. Personalen inom äldreomsorgen har fått ta ett stort ansvar och ibland ta risker för att ge våra äldre den omsorg de har rätt till. Vi hoppas att detta blir en lärdom för framtiden och att mer resurser skjuts till äldreomsorgen för att kunna ha en högre kvalitet inom verksamheten, fler tillsvidareanställda, för att inte de som arbetar inom äldreomsorgen ska behöva arbeta på flera olika verksamheter, och bättre arbetsvillkor bara för att nämna några åtgärder.

Coronapandemin har också haft stor inverkan på arbetet i förskolan där både många barn och många personal har varit sjuk. Personalen har fått strukturera om arbetet för att till exempel hämtning och lämning ska kunna ske utomhus. Något som pandemin har visat oss alla är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Det är det offentliga som ser till att det finns allt från förstärkningsteam inom hemtjänsten som även kan ta hand om smittade brukare från de privata utförarna till förskola under sommaren för all den personal inom vården som kanske inte kunnat ta ut sin semester. Och det är det offentliga som hållit uppe många privata företag för att säkerställa att pandemin inte får än större ekonomiska konsekvenser.

I tertialrapporten kan man se att stadsdelen jobbat hårt med att hålla den snäva budget som avsatts för stadsdelsnämndens områden. Vi ser pga detta med stor osäkerhet på framtiden, vilka effekter som pandemin kommer att få framöver och hur än mer minskade resurser kommer att slå på de ansvarsområden som ska rymmas i budgeten. Inte minst för att såväl beslutet om den sänkta skatten ligger kvar som de skarpa effektiviseringskraven och besparingen på inte minst förskolan.

Vänsterpartiet ser också med stor oro på det ökade behovet av ekonomiskt bistånd och av arbetsmarknadsinsatser som en följd av arbetslöshet under coronapandemin och den i allmänhet inbromsade ekonomin.

Äldreomsorg

Underskottet inom äldreomsorgen är oroväckande. Den ännu pågående pandemin har medverkat till att äldre människor avstår från att söka vård- och omsorgsboende och hemtjänst trots behov,

samtidigt som kostnaderna ökar för personal och skyddsutrustning. När nu besöksförbudet i äldreboenden kommer att ersättas med besöksregler finns det anledning anta att kostnaderna ökar ännu mer samtidigt som det finns en osäkerhet beträffande hur mycket ersättning det finns att vänta från staten för de merkostnader pandemin har orsakat.

Vi reagerar också mot de alltför lågt satta målen när det gäller två områden inom äldreomsorgen.

- Att 65% skall tycka att måtiden är en trevlig stund på dagen
- Att 55% skall vara nöda med möjligheten att komma utomhus

Det är klart att ju lägre målsättningen sätts desto större är utsikten att inte få en röd plupp, men skall vår stadsdelsnämnd verkligen inte ha högre ambitioner än så?

Vänsterpartiets bestämda uppfattning är att äldreomsorgen under en lång tid varit kraftigt underbudgeterad och det finns anledning att känna oro när nu de stora barnkullarna från 1940-talet börjar komma upp i den ålder då behovet av insatser från äldreomsorgen ökar.

Individ- och familjeomsorg

Underskotten har ett samband med många, långvariga och dyra placeringar speciellt när det gäller barn och ungdomar. Vi kan inte se att det finns möjlighet att undvika eller sänka dessa kostnader. De placeringar som görs utanför hemmet är helt nödvändiga och görs oftast först efter omfattande insatser på hemmaplan. Det är mycket oroväckande att så många barn och ungdomar, deras föräldrar och även vuxna med missbruksproblematik har så allvarliga problem att placeringar utanför hemmet inte kan undvikas. Att mycket av öppenvården gått på sparlåga på grund av pandemin har inte underlättat situationen. Vänsterpartiets bestämda uppfattning är att även individ- och familjeomsorgen är underbudgeterad och vi hyser oro för framtiden.

Förskolan

Barngrupperna i förskolan är fortfarande för stora i vårt område och det är tydligt hur majoritetens otillräckliga budget slår. Varken stadens mål om genomsnittligt antal barn per medarbetare nås eller antal barn per grupp. Vänsterpartiet framhåller att arbetet för en god arbetsmiljö är något som ska arbetas för varje dag, inte ses som ett långsiktigt årsmål. De som nu sliter i förskolan ska inte behöva vänta tills hösten innan de får tillräckligt andrum för att hinna med sitt uppdrag. Det är ett tydligt svek gentemot väljarna hur detta löfte om minskade barngrupper sopades under mattan. Förlorarna är såväl de anställda inom förskolan som barnen.

Fritids och kulturverksamhet

Det är en demokratisk rättighet att kunna vistas i det offentliga rummet utan att känna oro eller rädsla. Men lika viktigt för de unga är att det finns vuxna i det offentliga rummet som bryr sig, är nyfikna och bjuder in till delaktighet. Inte reflexmässigt ser unga som en fara eller hot. Redan innan pandemin tvingade majoritetens budget fram inskränkta öppettider på biblioteken i vårt område och flera unga vittar om att det saknas ytor att vara på och aktiviteter i exempelvis Hägerstensåsen, Västertorp, Fruängen och Axelsberg. Förvaltningen försöker göra mycket inom detta område inom den budget som finns men det saknas generationsövergripande kontaktytor.

Parkskötsel

Vi nås ständigt av rapporter om skräp i parker, sly som inte tagits bort, löv som legat kvar sedan förra året, buskar som växer in på trottoaren. Under en promenad med nattvandrare nyligen hittades 5 sprutor och kanyler nära vägkanter i Västertorp och i Långbroparken bakom skolan. Även polisen uttalar att de inte hinner med att hantera och få bort exempelvis knarkgömmor. Utöver detta finns fortfarande problem med hål i asfalten och igenväxta ytor på trottoaren. Det är uppenbart att driftsskötseln inte hanteras som den ska och att avtalsuppföljningen brister. Det är tråkigt att då läsa att det dessutom finns vakanser som inte fyllts. Vänsterpartiet ser ett uppenbart behov av att ta tillbaka parkskötseln och snöröjningen i egen regi."

Särskilt uttalande

Henrik Åkerlund (SD) anmälde ett särskilt uttalande.

"Förvaltningen har inkommit med tertiärrapport 2 till stadsdelsnämnden vars syfte är att redovisa den bedrivna verksamheten.

Huvuddelen av verksamheten under 2020 har präglats av de förändringar i det vardagliga arbetet som den rådande pandemin har påtvingat. Utöver de tillfälliga arbetsförändringar som genomförts inom förskolan och andra verksamhetsområden har i äldreomsorgen stått i fokus. Skyddet av riskgrupper, som befunnit sig i en särskilt sårbar situation, har med rätta prioriterats och stora insatser har gjorts av medarbetare och förvaltning för att lyckas med detta.

Trots den uttalade strategin att skydda samhällets riskgrupper har smittan lyckats ta sig in i Stockholms äldreboenden. Vi efterfrågar därför en diskussion kring vad i virus hanteringen som fungerat och vad som brustit.

I de begynnande svallvågorna till krisen är det uppenbart att ekonomiskt ansträngande tider ligger för dörren, och att omprioriteringar kopplat till åtaganden som faller utanför stadsdelens kärnområde eller akuta behov bör stå tillbaka. I en situation som inte liknar en typisk konjunkturnedgång behöver det säkra tas före det osäkra genom att redan nu börja utvärdera behoven i de befintliga verksamheterna. Vi anser att en prioritering av stadsdelens kärnområden i form av äldreomsorg och förskola ligger i linje med invånarnas vilja.

Sverigedemokraterna anser att stadsdelen utöver att vidta åtgärder kopplade till pandemin även i större utsträckning behöver arbeta för att göra otrygga offentliga platser till trygga sådana. Stora sovplatser utomhus och den medföljande nedskräpningen måste upphöra för att skapa ett tryggt och tillgängligt Stockholm."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/21-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Tertialrapport 2 Hagersten-Älvsjö
- HÄ 2020/21-6 Bilaga 1 SLK SDN 22 Tertialrapport 2 SDN 22
- HÄ 2020/21-2 Bilaga 5 Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Bergtorpskärrer T220
- HÄ 2020/21-3 Bilaga 4 Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Safirgränd T220
- HÄ 2020/21-4 Bilaga 3 Lokal handlingsplan strategin
- HÄ 2020/21-5 Bilaga 2 Tertialrapport 2 Bokslut
- HÄ 2020/21-7 Bilaga 6 Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Långsjöbadet T220

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Abit,Dündar	2020-09-24
A Eva,Fagerhem	2020-09-24